

VARIANTEN

MEDLEMSBLAD FÖR VÄLLINGBY FRIMÄRKS-
OCH VYKORTSFÖRENING

Föreningen är ansluten till Sveriges Filatelist-förbund

Nr 1 – januari
2023

(188) Årgång 51

Ordförandens spalt...

Jag önskar alla medlemmar en god fortsättning på det nya året!

I år har vi inga frimärksutställningar i Stockholmsområdet, men nu kommer vi att genomföra en klubbställning i Vällingby. Den äger rum tillsammans med Vällingby frimärksdag lördagen och söndagen den 13:e och 14:e maj. Som medlem i VFF kan du medverka genom att sälja frimärken och vykort från dina egna samlingar. Till klubbställningen kan alla medlemmar i VFF och Vällingby frimärksungdom delta. Det är inte många i föreningen som medverkat tidigare vid utställningar och därför kommer sannolikt flera enramsexponat att visas. Ett enramsexponat består av 16 A4-ark. Vi har flera syften med klubbställningen. Ett syfte är att göra reklam för vår hobby, men också att göra reklam för VFF. De som ställer ut visar också hur medlemmarna jobbar med sin hobby. Det kan också vara en inspiration till att ställa ut på en regional utställning. Kontakta mig för ytterligare information om du vill delta!

Frimärkets Dag genomförs i år redan den 6:e maj. Även då har du möjlighet att medverka genom att sälja frimärken och vykort från dina egna samlingar! Sollentuna Filatelistklubb genomför Frimärkets Dag den 6:e maj och en klubbställning lördagen och söndagen den 6:e och 7:e maj. Passa på och besök den klubbställningen för att se hur deras medlemmar vill visa upp sina samlingar!

Vårterminen avslutas med årsmöte den 22 maj. Jag räknar med förändringar i vår styrelse, bland annat genom att jag avgår som ordförande. För mig har föreningsverksamheten varit en viktig del av mitt liv långt innan tonåren och jag hoppas nu att andra medlemmar nu kliver fram och medverkar till att vår förening får leva vidare. Jag har suttit med i vår styrelse i 20 år, men tyvärr har jag drabbats av svåra andningsproblem som man ännu inte ser någon förklaring till.

Välkommen till vårens möten i Vällingby Folkets Hus!

Bosse

Vällingby Frimärks- och Vykortsförening.

Möteslokal: Vällingby Folkets Hus, Annexet, Albert Aronssons torg 5

Medlemsavgift: 150 kr. Plusgiro: 60 74 35-5

Hemsida: <http://www.duv.se/vff>

Ordförande: Bo Dahlner, Sörgårdsvägen 20, 163 51 Spånga. Tfn: 073-905 78 01

E-post: bodahlner@gmail.com

Vårens program

Mötena startar varannan måndag kl. 18.00 med ett föredrag. Vid fem tillfällen under våren genomförs en kvalitetsauktion. Vid övriga möten genomför vi en inlämningsauktion. Vi är anslutna till en cirkulationsverksamhet och vid varje möte kan du köpa bra frimärken från dessa häften.

<u>Måndag 16 januari</u>	Peter Lorentzon berättar om posthornsfrimärkena 1886-1899. Därefter kvalitetsauktion.
<u>Måndag 30 januari</u>	Föredrag och inlämningsauktion.
<u>Måndag 13 februari</u>	Föredrag och kvalitetsauktion.
<u>Måndag 27 februari</u>	Föredrag och inlämningsauktion.
<u>Måndag 13 mars</u>	Föredrag och kvalitetsauktion.
<u>Måndag 27 mars</u>	Föredrag och inlämningsauktion.
<u>Måndag 17 april</u>	Pentti Köhli föreläser om ringtyp. Därefter kvalitetsauktion.
<u>Lördag 6 maj</u>	Frimärkets Dag
<u>Måndag 8 maj</u>	Föredrag och kvalitetsauktion.
<u>Lördag 13 maj- söndag 14 maj</u>	Vällingby Frimärksdag och Klubbställning
<u>Måndag 22 maj</u>	Årsmöte och inlämningsauktion.

Klassificering av Vapentyp öre

Vi har många medlemmar i vår förening som samlar Vapentyp med valören öre. Jag skulle tro att de flesta har svårigheter att klassificera dem. I den här artikeln beskriver jag mina erfarenheter som jag hoppas kan bli till hjälp för er övriga!

Vid klassificeringen av Vapentyp så finns det två problem att ta hänsyn till. De flesta nöjer sig med att fastställa färgnyanserna, men det räcker inte. Man måste också utreda vilket perforeringsverktyg som användes. Under perioden 1858 – 1872 användes tre olika perforeringsverktyg: 1855 års och 1865 årsperforeringsverktyg och när Bagge tog över tryckningen använde han ett nytt verktyg, 1872 års perforeringsverktyg. Samtliga verktyg gav tandning 14. Den viktigaste olikheten mellan perforeringsverktygen är att utreda om frimärkena har en ojämn eller jämn tandning

Ojämn tandning: om man drar en linje längs tandningshålens innerkant är denna ojämn där ett eller flera hål är djupare än de övriga. Tänderna är olika breda och olika långa. Hörntänderna är ofta dåligt utformade och olika.

Jämn tandning: om man drar en linje längs tandningshålens innerkant är denna jämn där tandningshålen är lika djupa. Tänderna är ungefär lika breda och ungefär lika långa. Hörntänderna är tämligen lika.

Jag börjar med att beskriva de tre olika perforeringarna.

1855 års perforeringsverktyg

- ojämn tandning med ojämna hörn
- spetsiga tänder och breda tandningshål
- de flesta rufftandade märkena har denna tandning

- de flesta dubbeltänder kommer från denna tandning
- samma som användes till skillingvalörerna

Perforeringshålen var rätt stora, med nålar av ca 1,2 mm i diameter. Detta medförde att tänderna blev spetsiga och mycket smala.

1865 års perforeringsverktyg

- jämnare tandning än 1855 års tandning
- mindre spetiga tänder och smalare tandningshål
- få rufftandade märken
- få märken med dubbeltänder

Med 1865 års verktyg ville man göra kartorna mer hållbara. Nålarna gjordes därför något klenare, 1,0 mm i diameter. Perforeringshålen blev mindre och tänderna något bredare. Frimärken perforerade med 1865 års verktyg och avstämplade 1865 är kända endast med valören 12 öre och de är mycket ovanliga. Av de övriga valörerna finns inga exempel på frimärken stämplade varken för 1865 och 1866.

1872 års perforeringsverktyg

- jämn tandning med jämna hörntänder
- bredare tänder och smalare tandningshål
- sällsynt rufftandade
- samma som användes till de första Ringtypsmärkena.

1855 års verktyg

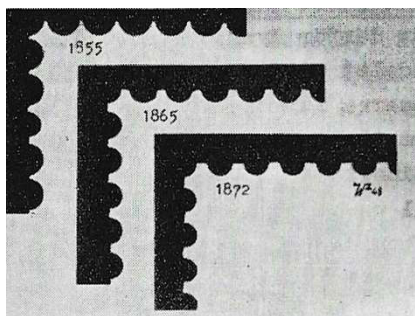

1865 års verktyg

1872 års verktyg

Med 1872 års verktyg minskades nåldiametern till 0,9 mm, vilket medförde något bredare tänder. Särskilt framträder detta vid hörntänderna, som blir breda och väl utformade. Det är därför lättare att skilja ut 1872 års perforering från de övriga.

De tre olika perforeringsverktygens resultat (enligt SFF:s handbok).

Färgnyanserna

En viss färgnyans som finns med 1855 års perforeringsverktyg kan återfinnas med 1865 års verktyg. Frimärkena tryckts vid olika tillfällen och en viss nyans kan ha återkommit vid olika leveranser. Här ges några exempel:

5 öre Vapentyp mörkgrön (Facit 7a¹) perforerades med 1855 års verktyg och nyansen återkommer med 1865 års perforeringsverktyg (Facit 7a²). Därför är det viktigt att klura ut vilket perforeringsverktyg som använts.

5 öre Vapentyp med ljus gulgrön nyans (Facit 7f¹). Här användes 1865 års perforeringsverktyg. Samma nyans återkom senare och perforerades med 1872 års perforeringsverktyg (Facit 7f²). Därför är det nödvändigt att känna till frimärkets avstämplingsdatum! De datum som anges i Facit ska dock tolkas som normalt avstämplingsdatum. Avvikelse finns!

Facit 7a¹

Facit 7a²

Facit 7f¹

Facit 7f²

12 öre Vapentyp har betydligt fler nyanser än de övriga valörerna och dessutom flera varianter med olika tandningsverktyg!

Facit 9c¹

Facit 9c²

Facit 9c³

Litteratur

Svensk Frimärksfakta 2:1, Vapentyp i örevalörer 1858.1872, Bo Erik Stavenow, Bo Millhagen, SFF

Bo Dahlner

Vi gratulerar

Under det kommande halvåret har vi fyra medlemmar som fyller år!

Ni önskas alla en fin födelsedag!

Lars Wester	1948-01-08	75 år
Hans Eriksson	1938-03-08	85
Staffan Karlsson	1943-04-08	80
Lars Randerz	1958-04-26	65

Styrelsen 2022

Bo Dahlner, ordförande	073-905 78 01
Reiner Lärka, vice ordförande, kassör	0762 36 61 16
Anders Hagren, sekreterare	070-566 81 53
Magnus Sjöblom, ledamot	070-471 85 03
Christer Wahlbom, ledamot	073-224 0631
Bert Myde, suppleant	0737-44 57 51
Åke Nilsson, adjungerad	070-246 76 22

bodahlner@gmail.com
reinerl40@gmail.com
hagren62@gmail.com
magnus_sjoblom@yahoo.se
christerwahlbom@hotmail.com
myde.bert@gmail.com
akenilssonfastighet@telia.com